

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดหาเหตุผล เชิงตรรกศาสตร์
และเหตุผลเชิงนามธรรม กับผลลัพธ์จากการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 เอกการศึกษา 11

นางสาวนฤมล แซ่เตี้ย

คู่นี้วิทยากรร่วมกัน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาแม่ชัยศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-040-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015280

10302220

RELATIONSHIPS BETWEEN LOGICAL REASONING ABILITIES AND
ABSTRACT REASONING ABILITIES WITH MATHEMATICS LEARNING
ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS,
EDUCATIONAL REGION ELEVEN

MISS NARUMON SAE-TEAR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-040-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดเหตุผล
เชิงตรรกะศาสตร์และเหตุผลเชิงนามธรรม กับผลลัพธ์ทาง
การเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เขตการศึกษา 11

โดย นางสาวนฤมล แซ่เตี้ย
ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
อ. ส. ร.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
อ. ส. ร.

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ยุนิน พินธกุล)

.....
อ. ส. ร.

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

.....
อ. ส. ร.

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปูรณะโชติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับทัศน์อวิภานนิพนธ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพื่อใบอนุญาตเดียว

นกุณล แซ่เตีย : ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงตรรกะศาสตร์ และเหตุผล เชิงนามธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื้อหาเรียนคณิตศาสตร์ 11 (RELATIONSHIPS BETWEEN LOGICAL REASONING ABILITIES AND ABSTRACT REASONING ABILITIES WITH MATHEMATICS LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS, EDUCATIONAL REGION ELEVEN) อ.ที่ปรึกษา : พศ.คร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์, 111 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงตรรกะศาสตร์ (X_1) และความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงนามธรรม (X_2) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ (Y) และสร้างสมการท่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์จากตัวแปร 2 ตัวดังกล่าว ข้างต้น ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื้อหาเรียนคณิตศาสตร์ จำนวน 568 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงตรรกะศาสตร์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงนามธรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากร แล้ววิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกอย่าง และสร้างสมการทดแทนพหุคูณ

ผลการวิจัยมีดังนี้

- ความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงตรรกะศาสตร์ และเหตุผล เชิงนามธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5414, 0.5267 ตามลำดับ
- ความสามารถในการคิดเหตุผล เชิงตรรกะศาสตร์ และเหตุผล เชิงนามธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกอย่างเท่ากับ 0.6021
- สมการท่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ในรูปแบบแบบติบและแบบแผนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$Y_c = -2.0917 + 0.4962X_1 + 0.3252X_2$$

$$Z_c = 0.3564Z_1 + 0.3218Z_2$$

บุคลากรกรรมมหาวิทยาลัย

ภาควิชา ข้อมูลศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาคณิตศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักวิจัย ที่ 2
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. วิวัฒน์ ใจดี

พิมพ์ต้นฉบับทักษะอวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวเพื่อเป็นเดช

NARUMON SAE-TEAR: RELATIONSHIPS BETWEEN LOGICAL REASONING ABILITIES AND ABSTRACT REASONING ABILITIES WITH MATHEMATICS LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS, EDUCATIONAL REGION ELEVEN.
THESIS ADVISOR: ASST. PROF. SUWATTANA UTAIRAT, Ph.D., 111 PP.

The purposes of this research were to investigate the relationships between logical reasoning abilities (x_1) and abstract reasoning abilities (x_2) with mathematics learning achievement (Y) and to construct the multiple regression equation in order to predict achievement in learning mathematics by using two variables mentioned above. The subjects were 568 mathayom suksa four students from educational region eleven. The three research instruments, logical reasoning abilities test, abstract reasoning abilities test and mathematics learning achievement test, were administered to the samples. The obtained data were analyzed by means of Pearson's Product Moment correlation, multiple coorelation and multiple regression equation.

The findings of the research were as follows:

1. There were significant correlation between logical reasoning abilities and abstract reasoning abilities with mathematics learning achievement at the 0.05 level. The correlation coefficients of two variables mentioned above were 0.5414 and 0.5267 respectively.
2. There were significant multiple correlation between logical reasoning abilities, abstract reasoning abilities and mathematics learning achievement at the 0.05 level. The multiple correlation coefficient was 0.6021.
3. The regression equation to predict achievement in learning mathematics in term of raw scores and standard scores were as follows:

$$Y_c = -2.0917 + 0.4962X_1 + 0.3252X_2$$

$$Z_c = 0.3564Z_1 + 0.3218Z_2$$

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
สาขาวิชา การศึกษาคณิตศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิจกรรมประจำปี	๖
สารบัญตาราง	๗
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
สมมติฐานในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อทดลองเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7

2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

1. การคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์	9
2. การคิดหาเหตุผลเชิงนามธรรม	24
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง	39
2. ตัวอย่างประชากร	39
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
4. การรวบรวมข้อมูล	42
5. สอดคล้องที่ใช้ในการวิจัย	43

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 51

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย 59

อภิปรายผลการวิจัย 59

ข้อเสนอแนะ 62

บรรณานุกรม 63

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร 77

ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบทดสอบการคิดหาเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์

และเหตุผลเชิงนามธรรม 79

ภาคผนวก ค จุดประสงค์และแบบทดสอบผลลัพธ์ทางการเรียน

คณิตศาสตร์ 82

ภาคผนวก ง รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 96

ภาคผนวก จ อัตราส่วนผู้ตอบถูก ผู้ตอบผิด ค่าระดับความยาก

และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์

ทางการเรียนคณิตศาสตร์ 98

ภาคผนวก ฉ แสดงค่าและตัวอย่างการคำนวณของข้อมูล 102

ประวัติผู้เขียน 111

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากร	40
2.	สูตรการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกๆ ..	47
3.	สูตรการทดสอบนัยสำคัญของสมการถดถอยทุกๆ ..	50
4.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปร ของกลุ่มตัวอย่างประชากร	51
5.	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบนัยสำคัญ ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกๆ ..	53
6.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (b_1 , B_1) อันดับที่ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปค่าแนวเดิม	54
7.	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบนัยสำคัญ ของสมการถดถอยทุกๆ ระหว่างตัวเกณฑ์กับตัวพยากรณ์	55
8.	แสดงอัตราส่วนของผู้ที่ตอบถูก (p) อัตราส่วนของผู้ที่ ตอบผิด (q) ของแบบสอบถามผลลัพธ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์	99
9.	แสดงอัตราส่วนของผู้ที่ตอบถูก (p) อัตราส่วนของผู้ที่ ตอบผิด (q) ของแบบสอบถามผลลัพธ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ (ฉบับใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง)	100
10.	แสดงค่ารายตัวบัญชีความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์	101
11.	แสดงค่า $n, \Sigma x, \Sigma x^2, \bar{x}, S.D.$ และ XY ของข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด	103
12.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าแนวแบบทดสอบ ทั้ง 3 ชุด	104

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่ง
จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่
ได้ให้คำปรึกษาและนำข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความ
เอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำ
แนะนำเพื่อให้งานวิจัยนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจ
แก้ไขความตรงของเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคอมิศาสตร์ที่
ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ และ
นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี
ขอระลึกถึงพระคุณของบุรุณศาสตราจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่
ผู้วิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณตา แม่ น้า นี่ เปื่อน ๆ และน้อง
ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการเรียนของผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นฤมล แซ่เตียง